

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДЕФІНІЦІЇ «ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ» ТА ГАРМОНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ВІДПОВІДНО ДО МСФЗ І МСА

© 2017 КОЛЕСНІЧЕНКО А. С.

УДК 657.631

Колесніченко А. С. Теоретичний аналіз дефініції «фінансові інвестиції» та гармонізація системи обліку та аудиту відповідно до МСФЗ і МСА

У статті систематизовано існуючі погляди на категорію «фінансові інвестиції» (ФІ), обґрунтовано, що ідеологія фінансового інвестування розкривається через ступінь регламентованості цього поняття. Відповідно до нормативного й наукового підходів побудовано матрицю термінологічної сутності дефініції ФІ, на основі чого виділено три її основоположні складові: об'єктно-статична, динамічна й цільова. Структуровано елементи терміна «фінансові інвестиції» та здійснено компонентний аналіз, що стало базою для побудови логіки інтерпретації цієї економічної категорії з метою нівелювання теоретичних розбіжностей у трактуванні фінансових активів щодо гармонізації їх обліку та аудиту відповідно до вимог МСФЗ і МСА. Обґрунтовано, що відбувається перехід до більш розвинутого теоретичного рівня сприйняття ФІ, який виражається у взаємопроникненні економічної та юридичної галузей знань у контексті інтерпретації цієї наукової категорії при позиціонуванні інвестиційних процесів у міжнародній системі координат.

Ключові слова: фінансові інвестиції, фінансові інструменти, облік і аудит, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти фінансової звітності, міжнародні стандарти аудиту.

Рис.: 3. Табл.: 1. Бібл.: 21.

Колесніченко Анастасія Сергіївна – асистент кафедри економічного аналізу та обліку, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (вул. Кирпичова, 2, Харків, 61002, Україна)

E-mail: anastasihipi@gmail.com

УДК 657.631

Колесніченко А. С. Теоретический анализ дефиниции «финансовые инвестиции» и гармонизация системы учета и аудита согласно МСФО и МСА

В статье систематизированы существующие взгляды на категорию «финансовые инвестиции» (ФИ), обосновано, что идеология финансового инвестирования раскрывается путем определения степени регламентированности этого понятия. В соответствии с нормативным и научным подходами построена матрица терминологической сущности дефиниции ФИ, на основе чего выделены три ее основополагающие составляющие: объектно-статическая, динамическая и целевая. Структурированы элементы понятия «финансовые инвестиции» и осуществлен компонентный анализ, что стало базой для построения логики интерпретации этой экономической категории с целью нивелирования теоретических разногласий в трактовке финансовых активов относительно гармонизации их учета с МСФО и МСА. Обосновано, что происходит переход на более развитый теоретический уровень восприятия ФИ, который выражается во взаимопроникновении экономической и юридической отраслей знаний в контексте интерпретации этой научной категории при позиционировании инвестиционных процессов в международной системе координат.

Ключевые слова: финансовые инвестиции, финансовые инструменты, учет и аудит, международные стандарты бухгалтерского учета, международные стандарты финансовой отчетности, международные стандарты аудита.

Рис.: 3. Табл.: 1. Библ.: 21.

Колесніченко Анастасія Сергіївна – асистент кафедри економічного аналізу та обліку, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (вул. Кирпичева, 2, Харків, 61002, Україна)

E-mail: anastasihipi@gmail.com

UDC 657.631

Koliesnichenko A. S. The Theoretical Analysis of the Definition of «Financial Investments» and Harmonization of the Accounting and Auditing System in Accordance with the IFRS and the ACI

The article systematizes the existing views on the category of «Financial Investments» (FI) and substantiates that the ideology of financial investment be disclosed by determining the degree of regulation of this concept. In accordance with both normative and scientific approaches a matrix of the terminological essence of definition of FI was constructed, on the basis of which three fundamental components were allocated: object-static, dynamic, and target. Elements of the concept of «financial investments» had been structured and a component analysis was carried out, which became the basis for constructing the logic of interpretation of this economic category with the purpose of leveling theoretical differences in the interpretation of financial assets in terms of harmonizing their accounting with the IFRS and the ACI. It has been substantiated that there is a transition to the more developed theoretical level of perception of FI, which is expressed in the interpenetration of economic and legal branches of knowledge in the context of interpretation of this scientific category while positioning investment processes in the international coordinate system.

Keywords: financial investments, financial instruments, accounting and auditing, international standards of accounting, international standards of financial reporting, international standards of auditing.

Fig.: 3. Tbl.: 1. Bibl.: 21.

Koliesnichenko Anastasiia S. – Assistant, Department of Economic Analysis and Accounting, National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» (2 Kyrpychova Str., Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: anastasihipi@gmail.com

Інтенсивна інтеграція у світову економічну систему в умовах різких і слабко прогнозованих кон'юнктурних змін, обумовлених здебільшого відсутністю синхронізованості інформатизації процесів із темпами структурного реформування інституціональної платформи ринкових механізмів, обумовлює постійну трансформацію критеріїв для визначення стійкості й адаптованості управлінської моделі кожного окремого суб'єкта господарювання.

Принципи сучасної Концепції розвитку бухгалтерського обліку та звітності як підсистеми управління, дослідження якої не сходять з порядку денного економічного життя учасників ринку [13; 16], ґрунтуються на подальшій гармонізації Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) і Міжнародних стандартів аудиту (далі – МСА) з метою підвищення ефективності реалізації облікових процедур та якості аудиту фінансової звітності організацій.

Досвід іноземних компаній, віддзеркалюючи основні напрями діяльності й у вітчизняній практиці господарювання економічних суб'єктів, свідчить, що одними з найбільш цікавих і складних об'єктів бухгалтерського обліку та аудиту залишаються фінансові інструменти. Ключовою передумовою цього факту виступає широке розмаїття фінансових активів, обумовлене їх внутрішньою природою, що вимагає розробки індивідуальних підходів до оцінки, обліку й аудиту, зважаючи на міжнародні стандарти. Типологія фінансових інструментів представляє значну палітру їх видів, починаючи від складових власного капіталу й зобов'язань, серед яких можна виділити: фінансові інвестиції в акції, придбані боргові цінні папери, дебіторська заборгованість, інструменти власного капіталу, фінансові зобов'язання, та закінчуючи похідними фінансовими інструментами [18, с. 16]. Особливої уваги заслуговує поява такого сучасного фінансового інструменту, як криптовалюта, яка набирає дедалі більшої популярності у світі, зокрема й в Україні. Проте варто не залишати поза межами аналізу факт відповідності нового інституту визначенню активу й можливості застосування до цього об'єкта методик оцінки й примноження вартості, що ставить під сумнів доцільність залучати його до складу традиційних форм фінансового інвестування.

Якщо простежити траєкторію зміни прямих інвестицій у формі акціонерного капіталу в економіці України протягом останніх років, можна констатувати синусоїдальну криву щодо динаміки їх значень. Так, мінімальний екстремум на локальному відрізку 2009–2016 рр., що відповідає 2015 р., дещо зріс у 2016 р., проте досі не наздогнав рівня 2009 р. (рис. 1).

Така динаміка свідчить про зростання інтересу суб'єктів підприємницької діяльності до певних видів інвестування, що вимагає підкріплення теоретичними й аналітичними новачійними підходами до їх трактування.

В економічній науці багато уваги присвячено розробці понятійного апарату фінансових інвестицій, розкриттю класифікаційних ознак і методик їх оцінки

з огляду на зміни, що відбуваються в теорії та практиці обліку й аудиту. Найбільш глибоко ця тематика досліджена у надбаннях таких вчених, як: О. В. Артюх [6], П. І. Вахрін [10], Т. В. Давидюк [11], А. П. Дука [14], Т. П. Жигайло [15], О. П. Левченко [17], Н. О. Лоханова [6; 18], Т. В. Майорова [19], О. В. Маноїленко [11] та інші. Однак під впливом нових міжнародних течій у висвітленні об'єктів фінансового інвестування в обліковому форматі завдання імплементації досвіду різних країн щодо визначення економічного змісту та оцінки впливу структурованості термінологічного базису поняття на якість обліку й аудиту в національній системі обліку та контролю актуалізується дедалі більше, набуваючи різних еволюційних й інституціональних аспектів.

Мета статті полягає в огляді й аналізі дефініції «фінансова інвестиція» як економічної категорії, ідентифікації її окремих складових, які потребують виваженого та комплексного підходу для вдосконалення обліку й аналізу, що дозволить підвищити інформативність й достовірність відображення різних фінансових інструментів у фінансовій звітності, імплементуючи положення МСФЗ і МСА.

Тема інвестицій передбачає широкий спектр течій і напрямів, концентрація яких виражається у складному та змістовному понятті, що інтегрує в собі різні економічні процеси та їх елементи. Фінансова інвестиція (далі – ФІ) у цьому сенсі є одним з найбільш цікавих і багатокomпонентних об'єктів обліку, на якому може бути сфокусована увага дослідників та експертів.

Витоки практичного досвіду формуються на підґрунті теоретичного і методологічного базисів. Тобто будь-які емпіричні досягнення й реформи спираються на сутнісний термінологічний фундамент, що будується під впливом численних факторів.

Спираючись на дворівневий характер встановлення понятійних меж у розумінні ФІ, кожен з яких оперує власним комплексом теоретичного інструментарію, пропонуємо як первинний критерій трактування поняття «фінансова інвестиція» використовувати норма-

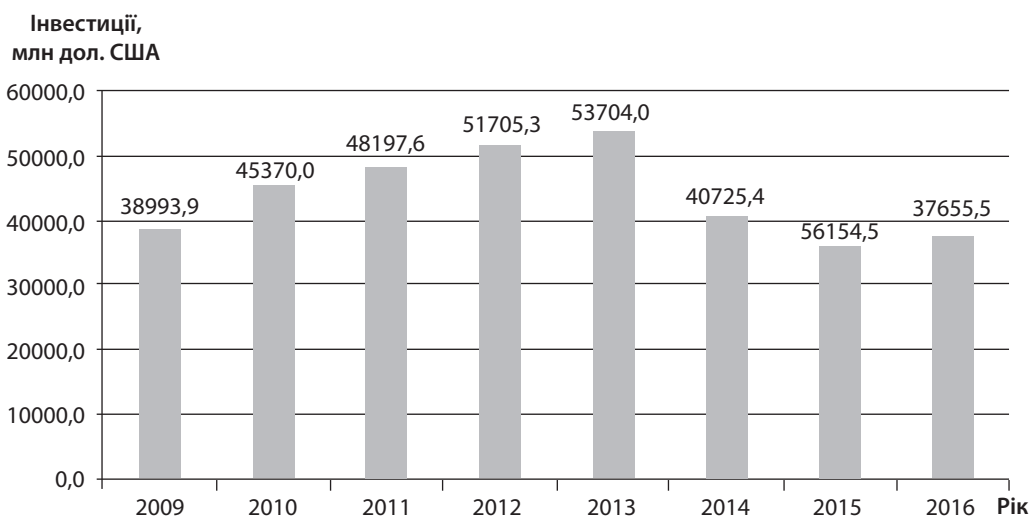

Рис. 1. Прямі інвестиції (акціонерний капітал) в економіці України за видами економічної діяльності

Джерело: складено за [5].

тивність. Відповідно до цього можна виділити законодавчий рівень тлумачення ФІ, який прописує сутність терміна, вказуючи на обов'язковість слідування регламентованому визначенню та його сприйняттю, та інші, які носять варіативний характер ідентифікації цієї дефініції, завдяки чому можна класифікувати існуючі погляди щодо вираження й обґрунтування ФІ, висвітлені в науковій літературі з даної тематики.

Тобто, виділяємо нормативний і науковий підходи до формулювання поняття ФІ. Сутність даної економічної категорії було розглянуто автором, спираючись на законодавчу документацію та матеріали наукових досліджень. Результати проведеного аналізу узагальнено та зведено до *табл. 1*.

Сучасна правова система України налічує більше ста законів та інших нормативних актів, що регулюють інвестиційну діяльність [20]. При цьому, регламентоване визначення ФІ можна зустріти у НП(С) БО в державному секторі 133 «Фінансові інвестиції» [3], що відтворює сферу застосування у бухгалтерському обліку, та ПКУ [4], де міститься трактування скрізь призму податкової оцінки. Особливість бухгалтерських стандартів полягає у виокремленні у понятті ФІ двох складових, які лише в нерозривній зв'язці можуть підтверджувати відповідність категорії: наявність активу як об'єкта обліку і наявність потенційної можливості отримання економічних вигод від володіння ним. Слід також наголосити, що в цьому формулюванні присутне

Таблиця 1

Матриця термінологічної сутності дефініції «фінансові інвестиції»

Сутність дефініції	Нормативний підхід		Науковий підхід	
	Автор(-и), джерело	Визначення поняття	Автор(-и), джерело	Визначення поняття
1	2	3	4	5
ФІ = активи та вкладення в них коштів	НП(С)БО в державному секторі 133 «Фінансові інвестиції» [3, с. 50]	ФІ – активи, які утримуються (контролюються) суб'єктом державного сектора з метою отримання економічних вигід від їх володіння	Бутинець Ф. Ф. [7, с. 49]	ФІ – активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигід для інвестора
ФІ = капітал, вкладений в активи			Давидюк Т. В., Манойленко О. В. та ін. [11, с. 32]	ФІ – це активи, що їх утримує підприємство для збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигід для інвестора
			Шморгун Н. П., Головка В. І. [21, с. 521]	ФІ – це активи, які утримує підприємство з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигід для інвестора
			Денисенко М. П. [12, с. 143]	ФІ – це вкладення коштів у фінансові активи, тобто придбання суб'єктами господарювання і приватними особами цінних паперів різних емітентів
			Майорова Т. В. [19, с. 221]	ФІ – це вкладення коштів у фінансові інструменти, серед яких переважають цінні папери, з метою отримання прибутку (доходу) в майбутньому
			Бланк І. О. [9, с. 380]	ФІ – це вкладення капіталу в різні фінансові інструменти, головним чином у цінні папери, з метою отримання доходу
			Вахрин П. І., Нешитой А. С. [10, с. 15]	ФІ – це капітал, що вкладається у цінні папери (акції, облигації тощо)

1	2	3	4	5
			Дука А. П. [14, с. 98]	ФІ – це вкладення капіталу (коштів чи інших ресурсів) у фінансові активи, тобто фондові та грошові фінансові інструменти, статутні капітали юридичних осіб з метою отримання майбутніх вигід, зокрема у вигляді прибутку (доходу), зростання вартості капіталу і/або часткового чи повного контролю над діяльністю
Фінансові інвестиції = операція з активами	Податковий кодекс України, пп. 14.1.81 ст. 14 [4]	ФІ – це господарські операції, що передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та/або інших фінансових інструментів		
Фінансовий інструмент = контракт	МСБО 32 [1]	Фінансовий інструмент – це будь-який контракт, який приводить до виникнення фінансового активу в одного суб'єкта господарювання та фінансового зобов'язання або інструмента капіталу в іншого суб'єкта господарювання		

Джерело: систематизовано за [1–4; 7; 9–12; 14; 19; 21].

саме дієслово утримання та контроль, які відтворюють пасивну ознаку, на відміну від розпорядження або використання тощо.

Податковий погляд на категорію ФІ суттєво відрізняється за своїм контентом від бухгалтерського. А саме: з одного боку, виключається термінологічне подвоєння, що виражається в концентрації на переліку фінансових інструментів як сукупності джерел отримання прибутку, без розшифровки їх сутності. Адже зрозуміло, що немає необхідності прописувати у визначенні поняття мету використання його компонент, яка, власне, і виступає самоціллю залучення кожного із інструментів. Крім цього, згідно з податковим баченням, ФІ трактується як дія, а не актив, на відміну від бухгалтерського розуміння, де, зокрема, відбувається отождоження ФІ з господарською операцією. Тобто, податківець робить акцент не на самому активі, а на господарській трансформації цього активу.

Сутнісно відрізняється трактування фінансового активу відповідно до МСФЗ [2] і МСБО [1]. Міжнародний нормативний документ, на відміну від національних, включає як економічну ознаку, так і правову. За МСФЗ, фінансовий актив може виражатися у: грошових коштах, бути інструментом власного капіталу іншого суб'єкта господарювання та містити в собі контрактне право, реалізація якого має сприятливо вплинути на результати операцій з ними [1]. Тобто, відбувається перехід до більш розвинутого теоретичного рівня сприйняття ФІ, який виражається у взаємопроникненні економічної та

юридичної галузей знань у контексті інтерпретації цієї наукової категорії.

Науковий підхід до визначення ФІ ґрунтується на трьох основоположних концептах: об'єктно-статична складова, яку представляє актив; динамічна, яка виражається в наборі дій з цим активом, тобто процесі використання його як інструменту; та результуюча, або цільова ознака, що відтворює цільовий орієнтир комбінації перших двох у вигляді отримання економічних вигід.

Підсумки проведеного аналізу щодо інтерпретації категорії ФІ дослідниками в науковій літературі дозволяють зробити висновок, що серед поглядів авторів на трактування дефініції ФІ умовно можна виділити два домінуючі напрями, серед яких: отождоження ФІ з активами та вкладанням коштів у фінансові інструменти [9; 12; 19; 21] та визначення ФІ капіталом, який спрямовується на придбання фінансових активів [9; 10; 14]. При цьому деякі науковці зводять об'єкт фінансування до цінних паперів [10]. Сприйняття ФІ як капіталу є некоректним з позиції бухгалтерського обліку. На думку автора, ФІ виступає активом, оперуючи яким, суб'єкт господарювання отримує можливість нарощення свого капіталу. Крім цього, слід зазначити різні погляди дослідників щодо запланованого результату від операцій з фінансовими інструментами, який варіюється від фокусування на отриманні доходу [9; 19] до диференціації остаточного ефекту у вигляді максимізації прибутку, зростання вартості капіталу, удосконалення

функції контролю над діяльністю тощо [11; 14; 21]. Таким чином, концептуально наукові підходи відрізняються ступенем деталізації об'єктно-статичної складової, або активу, та глибиною конкретизації цільових економічних вигід від його використання.

Всебічний погляд на дефініцію ФІ дозволяє сформулювати теоретичний архетип даної категорії як об'єкта обліку і аудиту (рис. 2).

Спираючись на результати дослідження існуючого нормативного й наукового інструментарію в галузі визначення ФІ та виокремлення на цій основі об'єктно-статичної, динамічної та цільової складових, автором структуровано елементи терміна ФІ та здійснено компонентний аналіз, що дозволило побудувати логіку інтерпретації цієї економічної категорії для цілей нівелювання теоретичних розбіжностей у трактуванні фінансових активів при гармонізації їх обліку та аудиту за МСФЗ і МСА (рис. 3).

Автор додержується думки, що ФІ – це, передусім, актив, а не операція. Не змішуючи суб'єктність із дієвістю, до категорії операції можна відносити фінансове інвестування. Комплекс дій, які реалізуються з використанням ФІ, вже належать до складу операції з ними. Тут слід зазначити, що доцільно виділити, поряд з динамічною складовою цього поняття, й умовно-динамічну компоненту, під якою розуміємо зберігання активу. Це обумовлено тим фактом, що в ряді випадків володарі ФІ переслідують цілі з отримання доходу виключно за рахунок вигідного перепродажу активу.

Тобто, ключовим фактором щодо дорожчання фінансового інструменту виступає час, у період якого цей об'єкт інвестування утримується або зберігається в арсеналі суб'єкта господарювання. Залишається визначитися з цільовими орієнтирами щодо такого володіння, серед яких можна виділити два напрями. Превалюючим є дохідний підхід, властивий переважній більшості

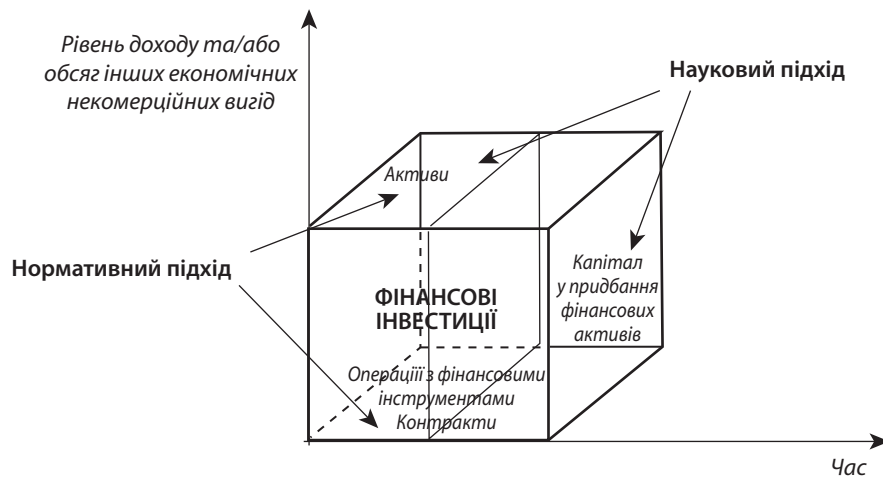

Рис. 2. Відтворення нормативно-наукового підходу до розуміння фінансових інвестицій на підґрунті об'єктно-статичної, динамічної та цільової складових

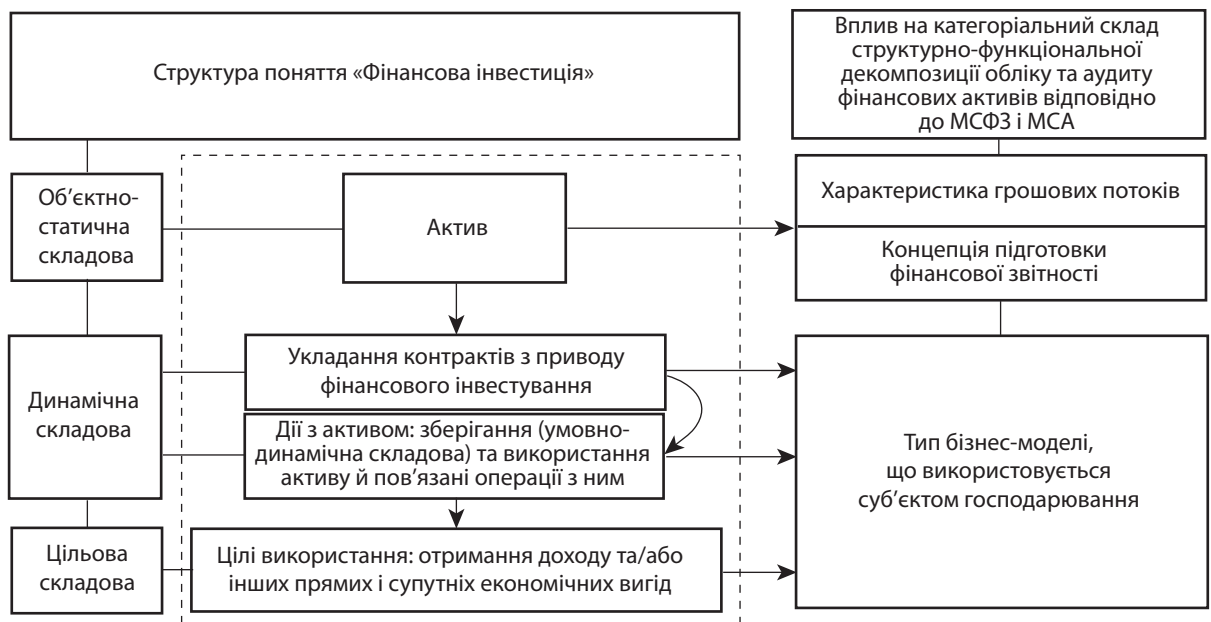

Рис. 3. Результати компонентного аналізу дефініції «фінансові інвестиції» як основи формування категоріального апарату структурно-функціональної декомпозиції обліку й аудиту за МСФЗ і МСА

економічних агентів, який ґрунтується на природі фінансових інструментів, призначених для примноження вартості капіталу. Проте інтеграція бізнес-процесів та модифікація конкурентного середовища вимагає додержання комбінованого підходу, який включає, окрім дохідної частини, отримання численних інших здобутків, спрямованих на збагачення грошово-кредитної історії, розвиток комунікаційного й інформаційного бізнес-середовища, укріплення міжкорпоративних структур і зв'язків, поліпшення фінансового іміджу на ринку тощо. Тобто, утримання й використання ФІ має здійснюватися за умов, потенційно сприятливих для фінансово-економічного клімату суб'єктів господарювання, які зацікавлені в цьому та вступають у контрактні відносини, про що свідчить й міжнародна практика [1].

Широка диференціація теоретичного навантаження поняття ФІ стає причиною ускладнення порядку їх обліку та аудиту, що обумовлює необхідність встановлення керівництвом процедури контролю для моніторингу виконання політики, яка встановлює визначений алгоритм оцінки, правила відображення й обліку конкретних видів операцій [8].

Від точності визначення й ступеня відповідності обраного фінансового інструменту конкретному із сукупності залежить глибина поінформованості суб'єктів управління для прийняття виважених рішень. Систематизація теоретичних положень стає одним із визначальних факторів забезпечення гармонізації облікових процедур і функцій контролю відповідно до стандартів МСФЗ і МСА. Вплив на категоріальний склад структурно-функціональної декомпозиції обліку та аудиту фінансових активів відбувається послідовно від теоретичного рівня у вигляді компетентної характеристики грошових потоків й удосконалення концепції підготовки фінансової звітності до практичного бізнес-моделювання внутрішніх господарських процесів.

Аналіз теоретичного підґрунтя фінансових інвестицій та його впливу на категорії обліку й аудиту з огляду на положення МСФЗ і МСА та з розставленням акцентів у практиці національного застосування стандартів дозволяє вирішувати актуальні завдання імплементації вітчизняної методології облікових, звітних і контрольних дій щодо операцій з фінансовими вкладеннями відповідно до сучасних вимог управління та сприяє підвищенню інформаційної цінності бухгалтерської та фінансової звітності для її наявних і потенційних користувачів.

ВИСНОВКИ

У ході проведеного дослідження систематизовано існуючі погляди у спеціалізованій літературі на категорію «фінансова інвестиція», обґрунтовано, що ідеологія фінансового інвестування розкривається через ступінь регламентованості цього поняття. Відповідно до нормативного й наукового підходів побудовано матрицю термінологічної сутності дефініції ФІ, що дозволило виділити три її основоположні складові: об'єктно-статичну, динамічну й цільову. На основі цього автором структуровано елементи терміна «фінансова інвестиція» та

здійснено компонентний аналіз, що стало базою для побудови логіки інтерпретації цієї економічної категорії для цілей нівелювання теоретичних розбіжностей у трактуванні фінансових активів у сфері гармонізації їх обліку та аудиту з МСФЗ і МСА. Так, фінансову інвестицію доцільно розглядати як актив, який утримується та/або використовується суб'єктом господарювання з метою одержання доходу та/або іншої додаткової некомерційної вигоди. Обґрунтовано, що відбувається перехід до більш розвинутого теоретичного рівня сприйняття ФІ, який виражається у взаємопроникненні економічної та юридичної галузей знань у контексті інтерпретації цієї наукової категорії при позиціонуванні інвестиційних процесів у міжнародній системі координат. Визначено, що вплив на категоріальний склад структурно-функціональної декомпозиції обліку та аудиту фінансових активів відбувається послідовно – від теоретичного рівня у вигляді компетентної характеристики грошових потоків й удосконалення концепції підготовки фінансової звітності до практичного бізнес-моделювання внутрішніх господарських процесів.

Проведений аналіз вказує на складність поняття ФІ як об'єкта обліку й аудиту як у національній площині, так і в контексті міжнародної практики, що свідчить про значущість розкриття методичних особливостей відтворення їх в обліку і звітності для подальших досліджень. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 (МСБО 32). Фінансові інструменти: подання. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_029/paran2#n2
2. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 (МСФЗ 9). Фінансові інструменти. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_016/paran2#n2
3. НП(С)БО в державному секторі 133 «Фінансові інвестиції»/Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в Україні. Державний сектор. 322 с. URL: https://buhgalter911.com/public/uploads/normativka/Standart_gossektor/normativ_buh_derj_2015.pdf
4. Податковий кодекс України, затверджений Верховною Радою України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Прямі інвестиції (акціонерний капітал) в економіці України за видами економічної діяльності. URL: <http://data.gov.ua/dataset/resource/35-прямі-іноземні-інвестиції-акціонерний-капітал-в-економіці-України-за-видами>
6. **Артюх О. В., Лоханова Н. О.** Облік фінансових інвестицій // Фінансовий облік-1 (ч. II): навч. посіб./за ред. В. Ф. Максимова. Одеса: ОНЕУ, 2015. С. 111–171.
7. **Бутинець, Ф. Ф., Олійник О. В., Шигун М. М., Шулепова С. Н.** Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник. 2-е вид., доп. і перероб. Житомир: Рута, 2001. 576 с.
8. **Борисов О.** Аудит финансовых инструментов в соответствии с МСА. Методический журнал МСФО и МСА в кредитной организации. 2017. URL: http://www.reglament.net/bank/msfo/2017_2/get_article.htm?id=5106
9. **Бланк И. А.** Финансовый менеджмент: учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. Киев: Эльга, Ника-Центр, 2007. 653 с.
10. **Вахрин П. И., Нешитой А. С.** Инвестиции: учебник. 3-е изд. М.: ИТК Дашков и К, 2005. 380 с.
11. **Давидюк Т. В., Манойленко О. В., Ломаченко Т. І., Резніченко А. В.** Бухгалтерський облік: навч. посібник. Харків: ВД «Гельветика», 2016. 392 с.

- 12. Денисенко М. П.** Основи інвестиційної діяльності: підручник. Київ: Алерта, 2003. 338 с.
- 13. Дерій В.** Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2016. Вип. 2. С. 178–179.
- 14. Дука А. П.** Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2007. 423 с.
- 15. Жигайло Т. П.** Організація обліку фінансових інвестицій на підприємствах. 31.05.2016. URL: <http://naub.oa.edu.ua/2016/організація-обліку-фінансових-інвес-5/>
- 16.** Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні: монографія/З.-М. В. Задорожний, Я. Д. Крупка, І. Я. Омецінська та ін. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 320 с.
- 17. Левченко О. П.** Організація обліку фінансових інвестицій. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. Сер.: Економічні науки*. 2013. № 4. С. 163–167.
- 18. Лоханова Н. О.** Класифікація та оцінка фінансових інструментів – огляд змін у зв'язку з оновленням МСФЗ 9 (IFRS 9). *Бухгалтерський облік і аудит*. 2014. № 7. С. 16–22.
- 19. Майорова Т. В.** Інвестиційна діяльність: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 376 с.
- 20. Чечуліна О.** Фінансові інвестиції: визначення, застосування, облік. *Бюджетна бухгалтерія*. 2017. № 24/1. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/bb/2017/june/issue-24/1/article-28531.html>
- 21. Шморгун Н. П., Головка І. В.** Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2006. 528 с.

Науковий керівник – Фальченко О. О., кандидат економічних наук, доцент кафедри економічного аналізу та обліку Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

REFERENCES

- Artiukh, O. V., and Lokhanova, N. O. "Oblik finansovykh investytsii" [Accounting for financial investments]. In *Finansovy oblik-1*, part 2, 111-171. Odesa: ONEU, 2015.
- Blank, I. A. *Finansovy menedzhment* [Financial management]. Kyiv: Elga, 2007.
- Borisov, O. "Audit finansovykh instrumentov v sootvetstviu s MSA" [Audit of financial instruments in accordance with ISA]. *Metodicheskiy zhurnal MSFO i MSA v kreditnoy organizatsii*. 2017. http://www.reglament.net/bank/msfo/2017_2/get_article.htm?id=5106
- Butynets, F. F. et al. *Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku* [Organization of accounting]. Zhytomyr: Ruta, 2001.
- Chechulina, O. "Finansovi investytsii: vyznachennia, zastosuvannia, oblik" [Financial investments: definition, application, accounting]. *Biudzhethna bukhhalteriia*. 2017. <https://i.factor.ua/ukr/journals/bb/2017/june/issue-24/1/article-28531.html>
- Davydiuk, T. V. et al. *Bukhhalterskyi oblik* [Accounting]. Kharkiv: Helvetyka, 2016.
- Denysenko, M. P. *Osnovy investytsiinoi diialnosti* [Fundamentals of investment activity]. Kyiv: Alerta, 2003.
- Derii, V. "Kontseptsiia rozvytku bukhhalterskoho obliku, analizu ta audytu v Ukraini" [Concept of development of accounting, analysis and audit in Ukraine]. *Visnyk Ternopil'skoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, no. 2 (2016): 178-179.
- Duka, A. P. *Teoriia ta praktyka investytsiinoi diialnosti. Investuvannia* [The theory and practice of investment activity. Investment]. Kyiv: Karavela, 2007.
- [Legal Act of Ukraine] (2010). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
- [Legal Act of Ukraine]. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_029/paran2#n2
- [Legal Act of Ukraine]. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_016/paran2#n2

[Legal Act of Ukraine]. https://buhgalter911.com/public/uploads/normativka/Standart_gossektor/normativ_buh_derj_2015.pdf

Levchenko, O. P. "Orhanizatsiia obliku finansovykh investytsii" [Organization of accounting of financial investments]. *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu. Ser.: Ekonomichni nauky*, no. 4 (2013): 163-167.

Lokhanova, N. O. "Klasyfikatsiia ta otsinka finansovykh instrumentiv – ohliad zmin u zviazku z onovlenniam MSFZ 9 (IFRS 9)" [Classification and measurement of financial instruments – Overview of changes in connection with the updating of IFRS 9 (IFRS 9)]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt*, no. 7 (2014): 16-22.

Maiorova, T. V. *Investytsiina diialnist* [Investment activity]. Kyiv: Tsentri navchalnoi literatury, 2004.

"Priami investytsii (aktsionernyi kapital) v ekonomitsi Ukrainy za vydamy ekonomichnoi diialnosti" [Direct investments (share capital) in the Ukrainian economy by types of economic activity]. <http://data.gov.ua/dataset/resource/35-прямі-іноземні-інвестиції-акціонерний-капітал-в-економіці-України-за-видами> Shmorhun, N. P., and Holovko, I. V. *Finansovy analiz* [Financial analysis]. Kyiv: TsNL, 2006.

Vakhrin, P. I., and Neshitoy, A. S. *Investitsii* [Investments]. Moscow: ITK Dashkov i K, 2005.

Zadorozhnyi, Z.-M. V. et al. *Kontseptsiia rozvytku bukhhalterskoho obliku, analizu ta audytu v Ukraini* [Concept of development of accounting, analysis and audit in Ukraine]. Ternopil: TNEU, 2015.

Zhyhailo, T. P. "Orhanizatsiia obliku finansovykh investytsii na pidpriemstvakh" [Organization of accounting of financial investments at enterprises]. <http://naub.oa.edu.ua/2016/організація-обліку-фінансових-інвес-5/>